

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XIII

Paříž

Číslo 6

vánoce 1982

BOJ NEUTUCHÁ OKOLO "Míru na zemi"

Bylo by zajímavé zjistit, kdo v sekretariátě pro věci církevní při Ministerstvu kultury ČSSR opravdu četl encykliku *Pacem in Terris* (Mír na zemi) a co si o ní jakožto zaměstnanec ateistické státní moci myslí. A což teprve takhle moci vyslechnout některý z početných rozhovorů, odvíjejících se ve zdech této skromné pobočky kulturbyra a týkajících se kněžské organizace stejnojmenného názvu!

Od návštěvy našich biskupů *Ad limina* v Římě a od uveřejnění vatikánského dekretu o politické činnosti kněží tam nezháleli: bez jejich vydatné pomoci by ani poslušné PiT (tedy, *Pacem in Terris*) nevydalo své červencové prohlášení k otevřenému konfliktu mezi svým vedením a církevní autoritou.

Mezi podpisy pod tímto smutným dokumentem schází jen dva - kardinál Tomášek a trnavský administrátor Msgr. Gábriš zůstávají osamoceni ve své věrnosti Římu. Jmenovitě biskupské podpisy pod tímto dokumentem znamenají nesporný úspěch státní moci: Prvně od února 1948 jsou naši biskupové rozdvojeni, polarizace uvnitř katolické církve dostupuje prozatímního vrcholu a následky toho

všeho zatím nemůžeme ještě ani dost dobře odhadnout. Na druhé straně ovšem vyvstává otázka po skutečných škodách či výhodách; každý, kdo se opravdově zajímá o situaci věřících u nás, se asi bude ptát, zda ve skutečnosti nejde o pouhé urychlení vnitřní proměny katolické církve u nás, která sama o sobě působí moci spíše starosti, než radost. Nemáme tím na mysli jen "podzemní církev", ale také - a to v první řadě - růst laické iniciativy, méně zranitelné v nerovném zápase o duši národa a právě v poslední době výrazně sílící právě v Československu. Stačí jen připomenout situaci maďarskou, kde je tato iniciativa dosti účinně podvazována samými biskupy, kterým stát vcelku obratně učinil jisté ústupky a dnes přímo či nepřímo jejich prostřednictvím kontroluje církevní život tak, že mnozí Maďaři skoro touží po vyjasnění front, kterého se právě nám dostává přebohatě.

K těm, kdo v takto vyhraněné situaci překonali bariéru strachu nebo dospěli k názoru, že prostě pohár přetekl, se v československém duchovním (oficiálním) vakuu upírají naděje všech, kdo hledají oporu pro slušnou existenci bez neustálé příměsi lži a násilí ve všem a všude. Jsou to především mladí lidé, středoškoláci a studenti vysokých škol, mezi kterými poznenáhlu a pod tlakem moci dochází k oživení zájmu o křesťanství. Pojmy jako Jiráskovo "Temno", Koniášovo cenzorování v podání téhož autora a mnoho jiných zbraní proticírkevního boje z téhož arzenálu, jim začínají splývat s ostatními nehoráznostmi oficiální propagandy a spolu s nimi narážejí na zeď nechuti a nudy. Jedním z mála světlých bodů v temnu nikoli minulém, ale až příliš současném, jsou právě ti, kdo se odváží nespolupracovat se lží. Státní moc sice korumpuje mnohé, ale přitom přece jen (samozřejmě velmi nerada) vytváří právě mezi křesťany také reakci, jejíž hlavní protagonisty sice pohotově strčí do vězení, ale jejíž proud se jí nedaří a my doufáme že ani napříště nepodaří úplně zastavit. Jsou už první doklady o pokusech moci využít církevní autoritu doma v boji proti ilegální, podzemní církvi. Samozřejmě v takovém případě ani nikoho nenapadne obrátit se na PiT nebo na biskupa Vranu; v případě skutečných problémů se moc obrací samozřejmě na pana kardinála Tomáška. Přitom ovšem nepřestává ve věřících burcovat všemi silami pud sebezáchovy, který

je zodpovědný jak za zrod podzemní církve, tak za riskantní rozhodnutí mnohých laiků, které tak nutí k činnosti, vyúsťující nečekaně často do skutečného hrdinství, které nikdo normální za normálních okolností a v normálně fungujícím státě nebude vyhledávat.

Ridnoucí hlouček poznenáhlu už opravdových kolaborantů lze za těchto okolností ovšem zatlačit opravdu až kamsi do temného kouta, kam se slušný člověk bude pomalu stydět i jen podívat. Ostatně proskočily zprávy, že i někteří z dosavadních povolných v sobě našli kuráž k opuštění PiT (viz zajímavý článek na toto téma v desátém čísle římského *Nového Života!*), když viděli kam až to mají být zataženi. Otázka, která se nakonec této neradostné úvahy vnucuje, není vůbec řečnická, ale skutečná: kdo zbuďe v tom hloučku bezpodmínečných kolaborantů až do hořkého konce? Koho bude ještě doopravdy reprezentovat? A nakonec - kdo z toho ještě potom bude mít nějaký reálný prospěch?

Všechno to silně připomíná příslovecné české

mlácení prázdné slámy

*Kdo kope jámu, spadne do ní,
toho, kdo strhává zeď, uštkne had.*

(Kazatel 10,8)

PRÁCI MAM BLBOU,
ALE MAM ALÍBÍ:
DĚLAM JÍ BLBĚ

Missa latina

Po větru stojí kříž
 Lodyhy bez semínek
 a mříže Florentinky
 Dnes, zítra, pozítří ...

Jako když zajiskříš
 křesadlem o kamínek
 den svítne do vzpomínky
 a ránu rozjitří

Jde soumrak neznatelný
 Pomalé stmívání
 Pohledy nevzhlédnou
 ke světcům na orloji

Prach padá z kazatelny
 namísto kázání
 když srdce pod jednou
 ač ruce - pod obojí

(Karel Kryl, Almanach české
 zahraniční poezie, vydalo
 nakl. PrůD v r. 1979)

Začátek bývá těžký ...

(dokončení dopisu od pana K. J., který před rokem odjel do Kanady)

... Vyjednali jsme si jazykový kurs v tzv "International Centre", kde lze chodit bezplatně po dobu 10 měsíců. Vyučuje se denně od 9 A.M. do 9 P.M. Kursy jsou různého typu (2 nebo 4 hodiny denně) a na různé úrovni znalostí. Něco jako Alliance Française. Ve školce chtěli za děti měsíčně 170,-\$, naštěstí jsme dostali podporu v plné výši až do 28.4. 1982.

Teď něco o finanční podpoře, kterou nám dávala I.O. Zpočátku to dělalo týdně 69,-\$ na stravu + nájem za byt, který činil 200,-\$ měsíčně. Po dobu jazykového kursu jsme dostali dokonce jakési stipendium ve výši 175,-\$ týdně - to bylo ale už v době, kdy jsme si platili sami nájem za byt. A abych nezapomenul - úplně první peníze, které jsem od I. O. dostal bylo 300,-\$ na nejnужnější vybavení bytu a na oblečení pro děti před nástupem do školky. Také nám platili 20,-\$ měsíčně na osobu na řidičský průkaz, který jsme dělali.

Já jsem začal hned hledat nějakou práci na večer nebo odpoledne. Zkoušel jsem to nejdříve jako automechanik, ale rychle jsem toho nechal - tady bych totiž k tomu musil mít své vlastní nářadí, a to by bylo stálo asi tak 700,-\$

Jeden kanadský přítel, kterého jsem poznal hned v prvním týdnu pobytu ve Winnipegu a se kterým se dodnes stýkám, mi radil, abych to zkusil jako taxikář. Mezitím jsem si už udělal řidičák na osobní vozy. V Manitobě totiž řidičáky odjinud platí 3 měsíce a není je možno vyměnit, musí se dělat nová zkouška. Zde je celkem 7 kategorií řidičů; sedmá znamená, že můžeš jezdit, ale jen za doprovodu jiného řidiče, šestka jsou motorky, pětka osobní auta a malé nákladáky a jediná s jedničkou můžeš jezdit i s velkým nákladákem + přívěs. To už byla dost těžká zkouška, ale zvládnul jsem to. Potřeboval jsem ale licenci na taxikářskou živnost a k ní musí každý dělat zkoušku ze znalosti města. Zabrало to také 2 dny studia a nakonec jsem ještě musel zaplatit licenční poplatek - 1,-\$...

Od 14. 10. jsem tedy začal taxikářit. Bossovi jsem odváděl 50% tržby - on platil všechny výdaje včetně benzínu - zbytek byl můj. Nakonec jsem to dělal déle,

než jsem si původně plánoval, třebaže finanční efekt nebyl zvláštní. Zato to byla skvělá škola (jezdil jsem hlavně v noci): poznal jsem výborně město, mentalitu lidí a také jsem se setkal s několika zajímavými lidmi se kterým i i nadále udržuji styk. Finanční dopad byl v průměru 1.000 - 1.100,- \$, v zimě hodně více, v létě o hodně méně. Také jazykově mi to velmi prospělo. Teprve po skončení jazykového kursu v únoru jsem se pustil do hledání pořádné práce.

Přestože jsem měl pro můj obor - řidič nákladáků - zkušenosti i jakési posudky z Česka i z Francie, musel jsem ještě dělat pokaždé, když jsem si podal žádost, jakousi interní zkoušku (knowledge test) ze všeho, co se týče řidičské praxe a odchylek v jiných provinciích v Kanadě i v USA. Stačí 75% úspěšností a já jsem se pohyboval pořád okolo 80-82% a to jsem ještě některé chyby dělal z jazykové neznalosti. Do konce dubna jsem přitom vyplnil nějakých 40 (!) žádostí, a oni na mne byli všude milí, vždy to bylo "no problem" a nakonec pak přišlo stejně milé zamítnutí.

Po třech měsících jsem byl konečně přijat jako jeden ze 150 uchazečů na celkem 25 míst u jedné z největších firem ve Winnipegu. Jezdím u ní do Ontaria, Manitoby, Saskatchewanu, Alberta a 6 států USA, kam mi firma vyřídila vstupní formality (board-crossing). Jezdím s cisternou o 7800 gallonech čpavku, dali mi jakýsi chemický trénink a tak jsem si uvědomil, že můj džob není úplně bez nebezpečí. Vozíme ho totiž koncentrovaný na 99,8%, a to je tedy silná žíravina. Firma nás samozřejmě vybavila ochrannými pomůckami proti výparům, ale při stáčení se přesto musí dávat hodně pozor, musím např. používat někdy i plynovou masku. Jsou za to ovšem příplatky, a tak jsem si za prvních 17 dní vydělal už 1395,-\$, čistého po odtazích 1030,-\$ a to je tedy už hezký plat. Tady ovšem nemá člověk nikdy nikde jistotu zaměstnání a stává se běžné, že někde pracuješ 5-6 let a jednoho dne si přijdeš pro výplatu a s výplatou dostaneš i oznámení, že v pondělí už nemusíš chodit. Je to tu prostě takové trošku tvrdší.

... ..
Dostali jsme se tu do styku s poměrně dosti mnoha krajany, je jich ve Winnipegu kolem 2500. Jsou tu krajské organizace, český klub s restaurací, chodíme tam hlavně v pátek na pivo a na kus řeči.

Nakonec aspoň pár dojmů odsud. Ten první, když jsme dorazili do Winnipegu - to byl ŠOK. Míla brečela a hned druhý den chtěla zpátky do Francie. Teď už je to lepší, ale vůbec nevylučujeme možnost, že se za několik let, naskytne-li se příležitost, do Evropy vrátíme. Ale kdo může říci, co se do té doby všechno ještě stane? Třeba si zvykneme a už se nám potom ani nebude chtít jet zpět. Nechci, aby sis myslel, že trpíme pocitem, že jsme udělali chybu, když jsme do té Kanady nakonec přece jenom odjeli, to určitě ne. Jen je to tu prostě všechno úplně jinačí a trvá to, než se člověk jak se patří aklimatizuje. A my nepatříme mezi ty, kdo si pořád na něco a na někoho stěžují. Snažíme se sníst, co jsme si nadrobili, abych to tak řekl po lopatě a trochu tvrdě. Co se týče pomoci na počátku, je to tu v Manitobě nesrovnale lépe zařizeno, než ve Francii - o jiných provinciích se nezmiňuji, protože v Kanadě má každá z nich své vlastní cesty pomoci novým emigrantům a rozdíly jsou někdy veliké.

Závěrem bych už jen chtěl pozdravit všechny naše známé z Paříže, jestli si na nás ještě vzpomenu - a jestli si najdeš chvílku času, napiš, co tam u Vás nového. Rádi na tu dobu vzpomínáme, ikdyž jsme si tam užili těžkých chvil.

Tak se někdy ozvi - budeme se těšit na nějakou tu řádku a jen doufáme, že to nebude tak dlouho trvat, jako to trvalo nám, než jsme se Ti ozvali

... ..

Taková zpráva o tom, jaké jsou začátky za mořem, kam tak mnozí z nových míří, je nejen zajímavé, ale hlavně užitečné čtení.

Tento dopis už je zase skoro rok starý - kdo z nových nám napíše dojmy a zkušenosti čerstvější? Je to velká pomoc pro všechny, kdo půjdou v jeho šlépějích!

P.K.

Zajímavosti z domova i ze světa

Biskupové pařížské oblasti (Ile de France) byli nedávno v Římě ad limina. Jedním z hlavních témat jejich tamějších rozhovorů byla *katecheze* - jí bude také věnována zvýšená pozornost v následujících měsících. Kromě pařížského arcibiskupa *Msgr. Lustigera*, který oznámil, že osobně zasáhne do debaty okolo učebních pomůcek pro katechezi, uvítáme ve Francii v adventu několik významných osobností, které v průběhu promluv v basilice na pahorku Fourvière v Lyonu (vždy v sobotu) a v Notre Dame de Paris (v neděli na to) sdělí vlastní zkušenosti z oboru katecheze. Uvítáme tak ve Francii nejen biskupy z Irska, rovníkové Afriky a Německa, ale možná také z Polska.

Velkou pozornost vzbudily dvě deklarace francouzského episkopátu - jedna se týká *současné krize francouzského hospodářství* a druhá plánovaného zákona o převzetí výdajů, spojených s umělým přerušением těhotenství, do rozpočtu *nemocenského pojištění*.

Oba texty překvapují nebývalou přímocností, nekompromisností a konkrétností.

Českopolské vztahy bylo nazváno setkání českého a polského exilu, konané ve Frankenu nedaleko československých hranic v NSR. Za velké a vskutku reprezentativní účasti z obou stran zde bylo nejdříve shrnuto co bylo či spíše nebylo na tomto poli vykonáno v minulosti (a to hlavně nedávné), a potom už byla ve středu zájmu přítomnost a hlavně budoucnost. Doufejme jen, že slibný začátek povede dále a že spolupráce mezi oběma národy, jakkoliv nesnadná, se bude opravdu rozvíjet ku prospěchu obou ujařmených národů.

Sv. Otec Jan-Pavel II. byl i ve Španělsku přijat stejně triumfálně, jako v jiných zemích, které v poslední době navštívil. Na svátek všech svatých sloužil mši sv. na památku sv. Terezie z Avily, jejíž svátek jsme si letos připomínali už po čtyřsté (+1582). Podle odhadů se bohoslužeb zúčastnilo okolo *jednoho milionu* věřících.

Situace v Polsku se mezitím přiostrhuje. Po jednoznačném prohlášení sv. Otce ve prospěch Solidarności při příležitosti svatořečení polského františkána *P. Maximiliána Kolbeho* 10. října tr v Římě se zdá, že rychle

stoupá napětí mezi režimem a církví, doposud jakoby ušetřenou nejhoršího. V okamžiku, kdy jsou psány tyto řádky, není ještě znám výsledek plánované generální stávky (6. listopadu). Různé fámy však mluví o silném sovětském tlaku na polskou vládu a dokonce i o hrozbě přímé intervence vojsk Varšavského paktu v případě, že polská policie ve spojení s vybranými armádními jednotkami "nezvládne situaci" bez pomoci zvenčí ...

Z Československa zatím docházejí další a další zprávy o nebyvalém pronásledování církve (církví) od prakticky otevřeného konfliktu, o kterém jsme psali už v minulém čísle *Oběžníku*, konfliktu okolo nešťastné organizace *Pacem in Terris*. Zároveň přitom vláda usiluje o rozhodující úspěch při jmenování scházejících biskupů, tj o jmenování takových osob, které by církev v Československu nedovedly dostatečně hájit v budoucnosti. Po vyslání zástupce *Pacem in Terris* do Říma (jeho návštěva ničeho nedosáhla) se zdá, že čs vláda zve vatikánské vyjednávače do Prahy. Zda přitom bylo dosaženo pokroku ve kterémkoliv směru, není zatím známo.

Dovídáme se, že po zákazu abiturientního tabla 23 novosvětcenců v Litoměřicích - zřejmě proto, že na tablu byla i fotografie sv. Otce - byl odnětím ročních prémie potrestán také fotopodnik, který toto tablo vystavil. Tato spíše komická záležitost je přece jen výtečnou ilustrací situací seminaristů v Litoměřicích a tím nepřímou situací celé církve u nás. Na vzdory tomu máme spíše dojem, že to život církve u nás prohlubuje; škoda jen, že vám nemůžeme do *Oběžníku* vložit nahrávku dvou primičních mší svatých od nás: i přes tu mizérii je z ní cítit *svěžího ducha, odhodlanost těch několika mladých novosvětcenců hlásat Krista i za cenu obětí, o jejichž nevyhnutelnosti jsou zřejmě přesvědčeni.*

Odborníci soudí, že současná situace církve u nás je horší, než např. na Litvě v SSSR. Il faut le faire ...!

RADIO NOTRE-DAME - 88,1 MHz

pokračuje ve vysílání!

ČESKY každé pondělí od 19 hod 30 do 20 hod
SLOVENSKY každý pátek od 19 hod 30 do 20 hod

NEZAPOMENTE NA OBNOVU PREDPLATNÉHO
STUDIÍ A NOVÉHO ŽIVOTA !

Jinak by se už za pár týdnů mohlo stát, že budete

Č Í S T Z A D A R M O !

Č E T L I J S M E K N I H U

(Jiří Lederer, *Mé Polsko*, vydal INDEX v Kolíně n/Rýnem v r. 1982)

- 1940 Poláci vytvářejí řadu podzemních organizací. Ve Varšavě vytvořeno velké ghetto pro Židy. V jižním Polsku v Osvětimi založen koncentrační tábor, k němuž později připojena ještě Brzezinka (Birkenau). Zde byly likvidovány asi tři milióny osob. Dále založeny koncentrační tábory v Majdanku, Treblince, Chelmne, Belžu, Soliborze.
- 1943 Ve varšavském ghettu vypuká povstání. Židovští povstalci se bránili čtyři týdny. Německá vojska srovnala ghetto se zemí.
- 1944 1. srpna zahájeno povstání ve Varšavě. Trvalo dva měsíce. V té době Sovětská armáda stála u východní části města. Pomoc povstalcům neposkytla.
- 1945 V lednu Sovětská armáda vstoupila do Varšavy. Vytvořena nová polská vláda, v níž mají převahu komunisté. Šestnáct vůdců polského podzemního hnutí bylo zatčeno Sovětskou armádou a odvezeno do Moskvy, kde byli postaveni před soud.
- 1946 Stávký v textilních továrnách v Lodži proti nízkým mzdám a malým přidělán potravin.

Referendum o nové podobě Polska, při němž zejména Krakov vyjádřil protivládní stanovisko. Během roku zabito přes tři tisíce lidí v partyzánských protikomunistických bojích.

(Výňatek z chronologické tabulky "Dvě stiletí bojů o státní nezávislost, svobodu a spravedlnost" 1772 - 1982)

Na věčnost nás předešla paní M. M o n z e r o v á, vdova po plukovníku Monzerovi. Jak už bylo vzpomenu to v českém vysílání rádia Notre-Dame, paní Monzerová se do poslední chvíle zúčastňovala života Čechů ve Francii, ale i doma a až do mozkové mrtvice v létě tr si zachovala jasnou hlavu a svůj bystrý úsudek. A ještě před třemi lety to byla ona, kdo připravovala obálky (lepila známky a adresy, razítkovala v levém rohu oběma přešepsanými razítky) pro všechna čísla *Oběžníku*.

Budeme na ni pamatovat v našich modlitbách
Paní Monzerová zemřela v neděli 3. října 1982

Na Oběžník a Českou Katolickou Misi přispěli

Anonym 4x	Bernhard	Brotánek	Darmovzal	Holý
Horky	Kinský	Králová	Kubů	Machala
Peška	Schiffer	Stany	Tyce	

Všem dárcům bez rozdílu upřímně

PÁN BŮH ZAPLATÍ!

Náš program:

Mše sv. každou první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt na šest večer (17hod 15min) v kapli domu

CENTRE SÈVRES
35, rue de Sèvres
75006 PARIS (metro Sèvres-Babylone)
tel. 544-58-91

Po mši sv. pravidelná setkání v sále č. 5 v přízemí domu, s kulturně-náboženským programem

Na listopad a prosinec jsme připravili

6. listopadu - promluví pan Peška o Bedřichu Fučíkovi a jeho vztahu k některým osobnostem českého kulturního života (Jan Čep aj)

20. listopadu - NÁŠ PŘEDVÁNOČNÍ PRODEJ KNIH MN
Nezapomeňte přijít - nakoupit vhodné dárky a zároveň podpořit jak naši Českou Misi, tak zahraniční vydavatelství, která podpory opravdu velmi potřebují!

4. prosince - závěrečná přednáška otce Koláře o českém křesťanství (současnost)

POZOR!!! - 18. prosince žádné bohoslužby nebudou

V ten den totiž budou v kostele St Ignace vysvěceni na kněze 4 jezuité z domu CENTRE SEVRES a následující aperitiv pro asi 1.500 (!) lidí zcela zaplní všechny prostory ...

MÍSTO TOHO snad budete moci přijít o to početnější na naši půlnoční mši sv., na kterou Vás zveme, na pátek 24. prosince ve 23hod 00.

"OBĚŽNÍK" - Circulaire, bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n. 52316
Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement 15,- FF
Editeur responsable: P. Petr Kolář SJ 35, rue de Sèvres 75006 PARIS
tél. 544-58-91

Les abonnements par chèque à l'adresse: